

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-024-04/2013
P/13/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/019 – Efekty wspierania środkami z funduszy europejskich sektora MŚP w województwie mazowieckim na przykładzie działania 1.5. – Rozwój przedsiębiorczości ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Ilona Bożek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88565 z dnia 8 października 2013 r. 2. Inga Piotrowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89310 z dnia 6 grudnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	KRAMO Spółka Jawna Krawczyk H., Krawczyk J. Mocarski J. ul. Chorzowska 7, 26-600 Radom ²
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Krawczyk, Jan Krawczyk i Jerzy Mocarski – Wspólnicy (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działalność Spółki KRAMO w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności: osiągnięcie założonych wskaźników projektu *Wzrost międzynarodowej konkurencyjności Spółki KRAMO w Radomiu poprzez wdrożenie innowacyjnej technologii elektrolitycznego chromowania dekoracyjnego TRILYTE CF w roztworze chromu*⁴, utrzymanie wskaźników realizacji celów projektu w badanym okresie, terminowe złożenie do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych⁵ *Sprawozdań w zakresie monitorowania trwałości projektów oraz obszarów szczególnego ryzyka* za lata 2011 i 2012 oraz wykazanie w nich prawidłowych danych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Efekty realizowanego projektu

Opis stanu faktycznego

W dniu 10 grudnia 2009 r. KRAMO Spółka Jawna Krawczyk H., Krawczyk J., Mocarski J., zawarła z Województwem Mazowieckim⁶ umowę nr RPMA.01.05.00-14-487/08-00 o dofinansowanie projektu *Wzrost międzynarodowej konkurencyjności Spółki KRAMO w Radomiu poprzez wdrożenie innowacyjnej technologii elektrolitycznego chromowania dekoracyjnego TRILYTE CF w roztworze chromu*, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju

¹ Celem kontroli było dokonanie oceny projektu realizowanego w ramach RPO WM w zakresie osiągnięcia i utrzymania zakładanych efektów realizacji projektów oraz wskaźników produktu i rezultatu, z uwzględnieniem zasady trwałości oraz terminowości i prawidłowości składania Sprawozdań w zakresie monitorowania trwałości projektów oraz obszarów szczególnego ryzyka.

² Dalej: Spółka lub Beneficjent.

³ Najwyższa Izba Kontroli (dalej NIK) stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna; pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości; negatywna.

⁴ Dalej: projekt.

⁵ Dalej: MJWPU.

⁶ Reprezentowanym przez Zarząd Województwa Mazowieckiego.

Regionalnego⁷ w ramach Priorytetu I *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu*, Działania 1.5. *Rozwój przedsiębiorczości* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013⁸.

Zgodnie z umową o dofinansowanie, zmienioną aneksami z 11 grudnia 2009 r.⁹, 8 marca 2010 r.¹⁰ oraz 22 listopada 2010 r.¹¹, całkowita wartość projektu wynosiła 4 878 292,80 zł, z czego wartość dofinansowania łącznie 2 340 000,00 zł (z EFRR 1 989 000,00 zł, z budżetu państwa 351 000,00 zł).

Projekt w ramach kategorii interwencji 09 – inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP, realizowany był w dwóch etapach:

- I etap – modernizacja hali produkcyjnej na potrzeby instalacji automatycznej linii elektrolitycznego niklowania i chromowania,
- II etap – zakup, montaż i uruchomienie linii do niklowania i chromowania.

Pierwotny termin realizacji projektu określony na 31 grudnia 2009 r. był dwukrotnie zmieniany: aneksem z 11 grudnia 2009 r. – na 31 października 2010 r. i aneksem z 22 listopada 2010 r. – na 31 grudnia 2010 r.

We wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie, określono wskaźniki realizacji celów projektu wraz z ich planowanymi wartościami docelowymi.

Wskaźniki produktu:

- Liczba dokapitalizowanych przedsiębiorstw – 1 szt.
- Liczba dotacji na przedsięwzięcia inwestycyjne – 1 szt.
- Liczba utworzonych miejsc pracy we wspartych przedsiębiorstwach – 8 szt.
- Liczba wdrożonych technologii – 1 szt.
- Liczba zmodernizowanych obiektów – 1 szt.
- Powierzchnia zmodernizowanych obiektów w ramach projektu – 800 m²
- Wartość zakupionych środków trwałych/wartości niematerialnych i prawnych służących wdrożeniu projektu – 3 400 000,00 zł

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba działających MSP, które prowadzą sprzedaż produktów lub usług powstałych w wyniku udzielonego wsparcia – 1 szt.
- Liczba innowacji wprowadzonych dzięki udzielonemu wsparciu – 1 szt.
- Liczba udoskonalonych produktów/usług – 2 szt.

Pierwotny termin osiągnięcia wskaźników określony na 2009 r., aneksem z 11 grudnia 2009 r., został przesunięty na rok 2010.

Data zakończenia realizacji projektu, zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej w zakresie monitorowania projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 w okresie trwałości oraz przeprowadzania kontroli obszarów szczególnego ryzyka i kontroli

⁷ Dalej: EFRR.

⁸ Dalej: umowa o dofinansowanie.

⁹ Aneks nr RPMA.01.05.00-14-487/08-01.

¹⁰ Aneks nr RPMA.01.05.00-14-487/08-02.

¹¹ Aneks nr RPMA.01.05.00-14-487/08-03.

trwałości¹², jest data otrzymania przez Spółkę płatności końcowej, tj. 28 lutego 2011 r. Od tego dnia liczony jest trzyletni okres trwałości projektu.

(dowód: akta kontroli str. 14-138)

Kontrola wykazała, że planowane wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały w 100% osiągnięte w okresie realizacji projektu, z wyjątkiem wskaźnika zatrudnienia, który wyniósł 25%. Wskaźnik ten został w pełni osiągnięty w dniu 30 czerwca 2010 r. i od tego dnia, zgodnie z Wytocznymi IZ, liczony jest trzyletni okres trwałości projektu w zakresie obowiązku utrzymania utworzonych etatów.

W wyniku realizacji projektu zmodernizowano halę galwanizerni wraz z pomieszczeniami socjalnymi za kwotę 730,3 tys. zł (w tym 500,0 tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowalne) oraz zakupiono i zainstalowano linię technologiczną do chromowania i niklowania za kwotę 4 148,0 tys. zł (w tym 3 400, tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowane).

Zmodernizowana hala galwanizerni wraz z częścią socjalną oraz linia technologiczna wykazane zostały w ewidencji środków trwałych Spółki i były aktualnie użytkowane.

(dowód: akta kontroli str. 123-133, 173-242, 300-303)

W *Biznes planie* z 3 października 2008 r., będącym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie projektu, określono wpływ projektu na zatrudnienie w KRAMO polegający na stworzeniu ośmiu nowych stanowisk pracy, w tym dwóch stanowisk operatora linii do niklowania i chromowania detali oraz sześć stanowisk pracownika obsługującego linię do niklowania i chromowania detali.

Pierwsze dwie osoby na stanowisku operatora linii galwanicznej zostały zatrudnione w październiku 2010 r. w związku z jej uruchomieniem. Wskaźnik zatrudnienia został osiągnięty pół roku od zakończenia realizacji projektu, tj. 30 czerwca 2011 r. i był utrzymywany w okresie trwałości projektu do dnia zakończenia kontroli NIK.

W związku z realizacją projektu nastąpił w Spółce wzrost zatrudnienia w stosunku do okresu przed składaniem wniosku o dofinansowanie średnio o osiem etatów¹³.

(dowód: akta kontroli str. 73, 84-85, 130, 139, 144, 243-254)

Ustalono, że do czasu zakończenia kontroli w Spółce, wskaźniki realizacji celów projektu (wskaźniku produktu i wskaźniki rezultatu) określone we wniosku o dofinansowanie zostały utrzymane.

(dowód: akta kontroli str. 202-227, 231-243, 245-262, 300-303)

We wniosku o dofinansowanie, w części C5 *Cel projektu i uzasadnienie potrzeby jego realizacji*, Spółka wskazała między innymi, że celem głównym inwestycji jest wzrost konkurencyjności na skalę europejską Spółki KRAMO poprzez wprowadzenie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego na etapie niklowania i chromowania, prowadzące do wzrostu jakości dotychczasowej produkcji przy jednoczesnym poszerzeniu ofert o nowe produkty i usługi.

Zakładane w ramach projektu cele zostały osiągnięte. W szczególności instalacja nowoczesnej linii technologicznej do niklowania i chromowania (z bezpiecznymi roztworami chromu trzywartościowego), która w kraju i regionie stanowiła nowość, natomiast na świecie stosowana była od trzech lat¹⁴, pozwoliła na wprowadzenie do oferty Spółki produktów spełniających wymogi Dyrektywy Unijnej nr 202/95/EC

¹² Załącznik do uchwały nr 2178/95/11 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 11 października 2011 r., zmienionej uchwałą Nr 2638/218/12 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 18 grudnia 2012 r., dalej: Wytocznym IZ.

¹³ Średnie zatrudnienie w Spółce w roku 2008 wyniosło 49,49 etatów. Według stanu na 3 grudnia 2013 r. średnie zatrudnienie w 2013 r. wyniosło 57,49 etatów.

¹⁴ Według stanu na dzień 30 września 2008 r., tj. daty sporządzenia opinii o innowacyjności.

z 27 stycznia 2003 r.¹⁵ oraz jej poszerzenie o nową usługę chromowania i niklowania. W efekcie Spółka w okresie od 2011-2013 pozyskała 18 nowych klientów. Zaplanowany wskaźnik zatrudnienia osiągnięty w czerwcu 2011 r. został utrzymany, a wg stanu na 30 listopada 2013 r. zatrudnienie na linii galwanicznej wyniosło 11 pracowników, w tym cztery kobiety.

(dowód: akta kontroli str. 38, 44-45, 95-100, 202-203, 206-219, 225-262, 267-269, 272-273)

Stwierdzono, że przychody netto ze sprzedaży produktów i usług firmy KRAMO według stanu na dzień bilansowy wynosiły: w 2009 r.: 8 082,9 tys. zł, w 2010 r.: 7 517,1 tys. zł, w 2011 r.: 9 030,7 tys. zł, a w 2012 r.: 8 425,0 tys. zł. Zysk ze sprzedaży Spółki zmniejszył się z 692,7 tys. zł w 2009 r. do 250,5 tys. zł w 2010 r. Natomiast w roku 2011 r. Spółka poniosła stratę w wysokości 89,8 tys. zł, która zwiększyła się do 176,2 tys. zł w 2012 r.

Przychody uzyskane ze sprzedaży usług galwanicznych, wprowadzonych przez Spółkę na rynek w związku z realizacją projektu, wyniosły 41,5 tys. zł w 2011 r., 578,3 tys. zł w 2012 r., a w 2013 r. do listopada: 447,9 tys. zł.

Jak wyjaśnił Wspólnik Spółki KRAMO, *inwestycja pozwoliła na większą sprzedaż i wzrost przychodów. Nie przełożyło się to jednak na wzrost rentowności. Znaczący wpływ na wynik finansowy miał koszt amortyzacji linii do chromowania (III). Jest to koszt, który wpłynął diametralnie i wypaczył faktyczny zysk netto firmy. Istotnym powodem braku wzrostu rentowności był rozpoczynający się kryzys ekonomiczny, który szczególnie dotknął branżę budowlaną, a co za tym idzie sprzedaż sprzętu AGD. Udział sprzedaży firmy KRAMO dla branży AGD jest znaczący. Ponadto, jak wyjaśnił, jeden z głównych odbiorców komponentów ogłosił upadłość, co zmusiło Spółkę do intensywnego poszukiwania nowych kontrahentów.*

(dowód: akta kontroli str. 255-256, 263-269)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie osiągnięcie i utrzymanie zakładanych efektów realizacji projektu oraz wskaźników produktu i rezultatu, z uwzględnieniem zasady trwałości.

2. Monitorowanie trwałości projektu oraz obszarów szczególnego ryzyka w zakresie osiągnięcia i utrzymania celów i wskaźników określonych dla projektu

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z Wytycznymi IZ, do których stosowania Spółka zobowiązała się § 3 ust.15 pkt 3 umowy o dofinansowanie, Beneficjenci mają obowiązek sporządzania i składania do MJWPU sprawozdania w okresie trwałości projektu za rok poprzedni najpóźniej do 31 stycznia.

W trakcie kontroli ustalono, że sprawozdania w zakresie monitorowania trwałości projektu oraz obszarów szczególnego ryzyka Spółki zostały złożone za lata 2011 i 2012 terminowo, a dane zawarte w tych sprawozdaniach dotyczące osiągnięcia i utrzymania celów i wskaźników były prawdziwe i wynikały z faktycznego stanu realizacji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 138-163,173, 186, 202-242, 245-246, 300-303)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁵ Dyrektywa, obowiązująca w Polsce od lipca 2007 r. wprowadza m.in. zakaz stosowania sześciowartościowego chromu w produktach mających styczność z żywnością.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie terminowe złożenie do MJWPU Sprawozdań w zakresie monitorowania trwałości projektów oraz obszarów szczególnego ryzyka, oraz ujęcie w nich prawidłowych danych dotyczących osiągnięcia i utrzymania celów i wskaźników określonych dla projektu.

3. Informacje dodatkowe (badanie ankietowe)

W badaniu ankietowym przeprowadzonym w trakcie niniejszej kontroli, którego celem było pozyskanie informacji dotyczących opinii Beneficjenta na temat efektów i wpływu otrzymanego dofinansowania na poprawę konkurencyjności i innowacyjności jego przedsiębiorstwa, Specjalista ds. marketingu w Spółce KRAMO, poinformował, że bez uzyskania wsparcia z budżetu Unii Europejskiej Spółka nie byłaby w stanie pokryć kosztów całej inwestycji. Realizacja projektu znacząco wpłynęła na zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstwa, poprzez wprowadzenie nowych produktów i usług charakteryzujących się wyższym poziomem zaawansowania technologicznego i jakościowego. Nawiązano współpracę z nowymi partnerami oraz utworzono 11 nowych miejsc pracy na linii galwanicznej. Zrealizowany projekt stanowi inspirację dla dalszego rozwoju firmy poprzez zakup nowych innowacyjnych technologii.

(dowód: akta kontroli str.270-275)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, nie wnosi uwag i nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, dnia grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Andrzej Panasiuk

Kontrolerzy

Ilona Bożek
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

Inga Piotrowska
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis